

Ο Γεώργιος Αβέρωφ

Γιάννης Φίκας

Ο Γεώργιος Αβέρωφ ήταν επιχειρηματίας και μέγας εθνικός ευεργέτης.

Βλάχικης καταγωγής, γεννήθηκε στις 15 Αυγούστου 1818 στο Μέτσοβο. Υπήρξε φλογερός πατριώτης, αγνός ιδεολόγος, ανθρωπιστής και οραματιστής. Πρόσφερε μεγάλες υπηρεσίες τόσο στο τόπο που γεννήθηκε όσο και στον τόπο που εργάστηκε στο εξωτερικό. Ήταν ο νεώτερος από τα επτά αδέρφια της οικογενείας και οι γονείς του τον προόριζαν για δάσκαλο στο εκεί σχολείο. Εκείνος, όμως, πνεύμα ανήσυχο, προτίμησε να αναζητήσει την τύχη του στο εξωτερικό.

Γεώργιος Αβέρωφ, έργο του Π. Προσαλέντη, Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ, Μέτσοβο.

Το 1840 σε ηλικία 22 ετών μετέβη στο Κάιρο για να εργασθεί κοντά στον αδελφό του Αναστάσιο που εργαζόταν σε εμπορική επιχείρηση του θείου του Ν. Στουρνάρα. Οι οδηγίες του αδελφού του καθώς και η έμφυτη ευφυΐα, η μεθοδικότητα, η εργατικότητα και η εντιμότητα που τον διέκριναν τον βοήθησαν να μάθει γρήγορα τα μυστικά του εμπορίου. Αργότερα το 1860 εγκαθίσταται στην Αλεξάνδρεια όπου και ασχολήθηκε με δική του πλέον εμπορική επιχείρηση εισαγωγών-εξαγωγών.

Άγνωστος, *Αλληγορία της Σοφίας και της Δύναμης* 18^ος αι., λάδι σε μουσαμά, Εθνική Πινακοθήκη Αθηνών, **Κληροδότημα Γεωργίου Αβέρωφ**. Το έργο αποτελεί αντίγραφο του έργου του **Paolo Veronese** (1528 Βερόνα-1588 μ.Χ. Βενετία) που εκτίθεται σήμερα στο Μουσείο Frick Collection της Νέας Υόρκης.

Το 1870 αναγνωρίσθηκε ως ο μεγαλύτερος έμπορος της Αιγύπτου. Από τότε άρχισε και το μεγάλο έργο της προσφοράς του. Απέκτησε τεράστια περιουσία και βοήθησε την ελληνική κοινότητα της Αλεξάνδρειας ιδρύοντας σχολεία και νοσοκομεία ενώ παράλληλα προέβη σε πολλές φιλανθρωπικές και κοινωνικές πράξεις και στην Ελλάδα.

Ταξίδεψε στη Βιέννη όπου διέμενε ο στενός του φίλος Νικόλαος Δούμπας, ο οποίος ως πρόεδρος της ελληνικής κοινότητας της Βιέννης ίδρυσε τη φιλαρμονική της Βιέννης. Στο σπίτι του Νικολάου Δούμπα, σύχναζαν ο Σούμπερτ, ο Μπράμς, ο Βάγκνερ και ο Στράους.

Προς το τέλος της ζωής του διετέλεσε και πρόεδρος της Ελληνικής κοινότητας της Αλεξάνδρειας (1895-1896). Επί των ημερών του η κοινότητα γνώρισε μεγάλη ακμή, η οποία οφειλόταν κατά κύριο λόγο στις μεγάλες δωρεές που έκανε ο ίδιος ο Αβέρωφ.

Ο Γεώργιος Αβέρωφ πέθανε στην Αλεξάνδρεια στις 15 Ιουλίου του 1899.

Η Διαθήκη του

Τέσσερις μήνες πριν πεθάνει, είχε συντάξει τη διαθήκη του σύμφωνα με την οποία διέθετε την περιουσία του για κοινωνικές σκοπούς (Γιολάντα Χατζή, *Γεώργιος Αβέρωφ*):

Άγνωστος, *Ερμής, Έρση και Αγλαυρος*, 18^{ος} αι., λάδι σε μουσαμά, Εθνική Πινακοθήκη Αθηνών, **Κληροδότημα Γεωργίου Αβέρωφ**. Το έργο αποτελεί αντίγραφο του έργου του **Paolo Veronese** (1528 Βερόνα-1588 μ.Χ. Βενετία) που εκτίθεται σήμερα στο Μουσείο Fitzwilliam στο Καίμπριτζ.

Κληροδότημα στο Ελληνικό κράτος

Κατέθεσε στην Εθνική τράπεζα χρηματικά ποσά με σκοπό:

- Τη ναυπήγηση ισχυρού θωρηκτού, το οποίο θα χρησιμοποιούνταν και ως Ναυτική Σχολή Δοκίμων.
- Τη ναυπήγηση νέου πλοίου όταν το πρώτο θα ήταν πια εκτός χρήσης.
- Την ίδρυση Γεωργικής Σχολής στη Λάρισα.
- Την ολοκλήρωση της αναμαρμάρωσης του Παναθηναϊκού Σταδίου.
- Τη διενέργεια δραματικού και μουσικού διαγωνισμού στο Ωδείο Αθηνών με την επωνυμία «Αβερύφειος», τη χορηγία βραβείων και υποτροφιών σε καλλιτέχνες.
- Την ολοκλήρωση των οικοδομικών εργασιών στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
- Τη χορήγηση βραβείων στους αριστούχους φοιτητές της Σχολής Καλών Τεχνών.
- Την αγορά έργων τέχνης μεγάλης αξίας για τη δημιουργία Πινακοθήκης στο Πολυτεχνείο-στο οποίο κληροδότησε και τους ογδόντα πίνακες ζωγραφικής που είχε στο σπίτι του- η οποία θα ονομαζόταν Πινακοθήκη Αβέρωφ.

Κληροδότημα στην Ελληνική Κοινότητα της Αλεξάνδρειας

- Πέρασε στην ιδιοκτησία της Ελληνικής Κοινότητας ένα τεράστιο αγρόκτημα, με τα έσοδα του οποίου θα συντηρούνταν το Αβερώφειο Γυμνάσιο και το Αβερώφειο Παρθεναγωγείο της Αλεξάνδρειας.
- Διέθεσε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για την ενίσχυση της Ελληνικής Κοινότητας,

Κληροδότημα στο Μέτσοβο

Κατέθεσε στην Εθνική τράπεζα μεγάλο χρηματικό ποσό για την κοινότητα του Μετσόβου, το οποίο θα διαχειριζόταν το συμβούλιο της κοινότητας. Με τα χρήματα αυτά οι υπεύθυνοι όφειλαν:

- Να διατηρούν φαρμακείο και να χορηγούν δωρεάν φάρμακα στους κατοίκους.
- Να προικοδοτούν άπορα κορίτσια.
- Να διανέμουν χρήματα στους φτωχούς κάθε χρόνο, τα Χριστούγεννα και το Πάσχα.
- Να συντηρούν τα σχολεία του Μετσόβου και των περιχώρων, τους δρόμους και τους ναούς.
- Να ιδρύσουν κοινοτική βιβλιοθήκη και να αγοράζουν βιβλία.
- Να κατασκευάσουν υδραγωγείο, γεφύρια, βρύσες και δρόμους.
- Να ανακαινίσουν την εκκλησία της Αγίας Παρασκευής.